

Talousrikollisuuden estäminen

Talousrikollisuuden taakse kätkeytyy aina inhimillistä kärsimystä, jota me Santanderilla emme halua edistää. Talousrikollisuuden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa 2010-luvulla. Haluamme estää talousrikokset ja saattaa poliisin tutkittavaksi kaikki siihen viittaavat merkit. Näin toimimalla kannamme osamme yhteiskuntavastuusta.

Miten sinä voit olla osaltasi mukana taistelussa talousrikollisuutta vastaan?

- Myy vain liikkeen tarkastamia ajoneuvoja, jonka myyntihinta vastaa sen arvoa. Rahoituksen välitys yksityishenkilöiden väliseen kauppaan ei ole sallittua.
- Pyydä varojen alkuperäselvitys, kun otat vastaan tavanomaista suuremman käsirahan.

Kun yksityisasiakas haluaa tehdä osamaksusopimuksen:

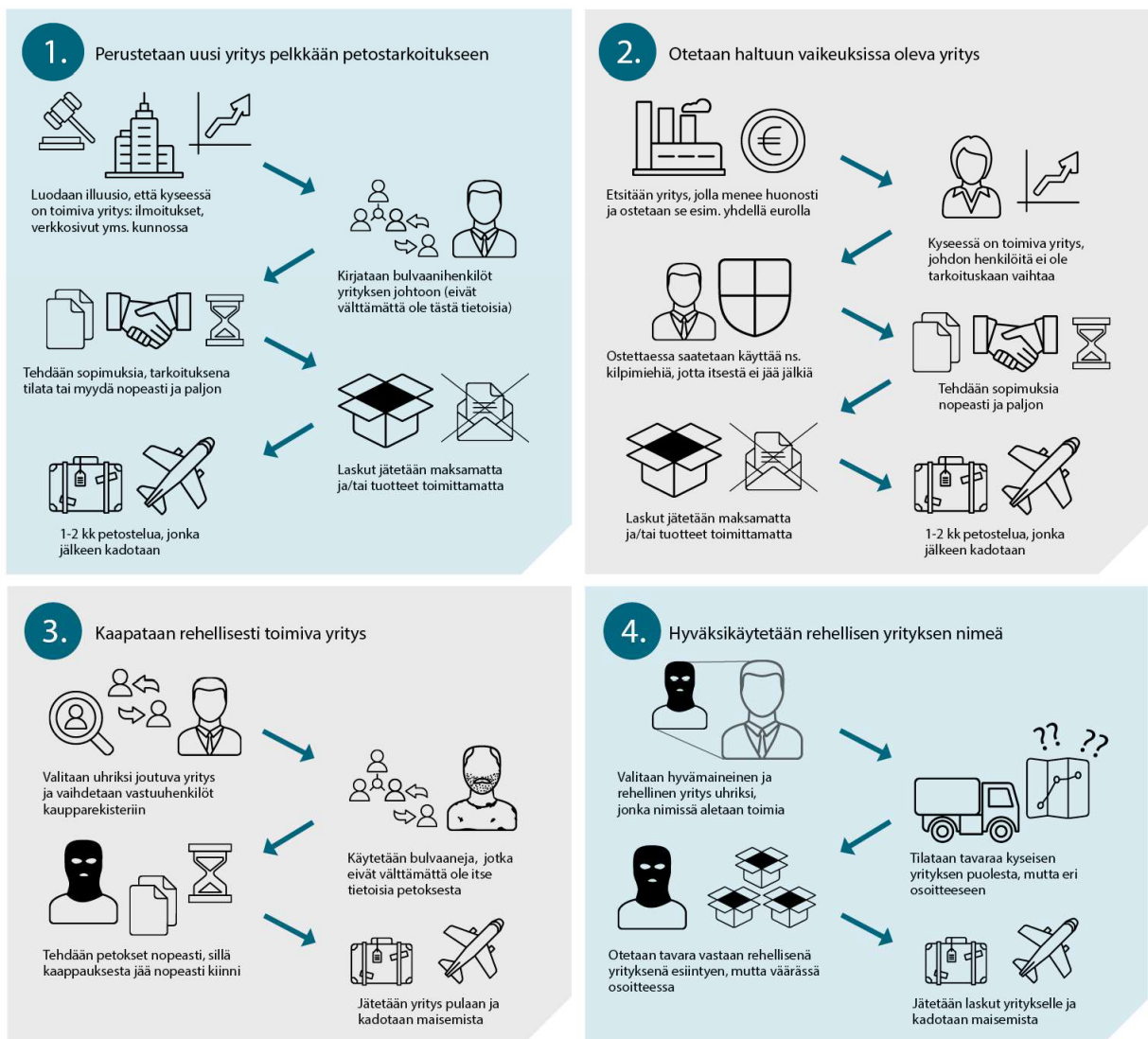
- Tarkista, että asiakkaalla on ajokortti. Mikäli ei ole, voi tiedustella kenen käyttöön ajoneuvo tulee. Ajoneuvoa saa käyttää myös samassa taloudessa asuva perheenjäsen. Jos ajoneuvo on menossa kolmannen osapuolen käyttöön, kyseessä on bulvaanijärjestely, joka ei ole sallittua.
- Jos kaupantekotilaisuudessa syntyy epäily, että asiakas ei ole halukas tekemään kauppaa tai ajoneuvo ei ole tulossa oman talouden käyttöön, kaupasta voi kieltäytyä ja epäilyksestä voi kertoa luottamuksellisesti rahoitusyhtiölle. Asiakkaan tulee tehdä osamaksusopimus täydessä ymmärryksessä omasta vapaasta tahdostaan.
- Velallisen tulee itse olla paikalla kaupantekotilaisuudessa. Tarkista velallisen henkilöllisyys. Identiteettivarkauden pystyy estämään helpoiten tarkistamalla huolellisesti velallisen henkilöllisyyden ja kirjaamalla osamaksusopimukselle tai hakemukselle asiakirjan tiedot, josta henkilöllisyys on tarkistettu. Sopimusta ei voi tehdä valtakirjalla.
- Kirjaa rahoitushakemukselle vain asiakkaan itse antamat ja vahvistamat tiedot.

Kun yritys (tai yhteisö) haluaa tehdä osamaksusopimuksen tai leasing-sopimuksen:

- Varmista, että yrityksen edustajalla on oikeus allekirjoittaa sopimus yrityksen puolesta. Jos ostaja ei ole yrityksen vastuuhenkilö, hänellä tulee olla valtuudet tehdä ajoneuvoja koskevia ostoja ja sopimuksia. Helpoiten todentaminen käy vastuuhenkilöiden myöntämällä yksilöidyllä valtakirjalla.
- Jos yrityksen edustaja ei osaa kertoa mitään tai on epävarma yrityksensä liiketoiminnasta, voi kyseessä olla bulvaani tai tekaistu yritys. Kaupasta voi kieltäytyä ja epäilyksestä voi kertoa luottamuksellisesti rahoitusyhtiölle.

- Kiinnitä huomiota siihen, jos ostettava kohde ei sovi yrityksen liiketoimintaan. Ajoneuvon on tultava yritykseen työkäyttöön, esimerkiksi edustusautoksi tai henkilöiden ja tavarankuljettamiseen. Jos tällainen epäily herää, voi ostajalta tiedustella ajoneuvon käyttötarkoitusta. Vuokraustoiminta voidaan erillisestä sopimuksesta sallia ja silloin ajoneuvolle tulee ottaa myös petosvakuutus.
- Yrityksiä voi käyttää hyväkseen petosrikollisuudessa monella tavalla ja niitä voi olla vaikeaa tai jopa mahdotonta tunnistaa. Alla oleva viranomaisten laatima kuva esittää neljä tyypillistä tapaa.

Neljä tapaa käyttää yrityksiä hyväksi petosrikollisuudessa

Kuva 1: Neljä tapaa käyttää yrityksiä hyväksi petosrikollisuudessa (Lähde: www.vero.fi)

”Petosrikosten määrä on ollut Suomessa selvässä kasvussa 2010-luvulla. Poliisille ilmoitettujen petosrikosten ja niiden yritysten määrä kasvoi lähes kaksinkertaiseksi vuodesta 2010 (20 380 tapausta) vuoteen 2016 (40 416 tapausta).” (Oikeusministeriö 2017.)

Eryityisesti järjestäytynyt rikollisuus lisääntyy EU-alueella ja aiheuttaa uhkaa, Euroopan poliisiviraston Europolin vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntakeskuksen johtaja Jari Liukku (Yle 2019).

Suomessa toimii poliisin arvion mukaan kaikkiaan noin 90 järjestäytyntä rikollisryhmää, joissa on vähintään noin 900–1000 jäsentä. Poliisin järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan käsikirja (2019) kertoo, että järjestäytyneen rikollisuuden rooli taloudellisessa rikollisuudessa on vahvistumassa. (Poliisi 2019a.)

”Suomessa rahanpesun alkurikoksena voi olla mikä tahansa rikos, kunhan siitä on koitunut rikoksentehtäjälle taloudellista hyötyä. Vaikka maailmanlaajuisesti enin osa pestävästä rahasta on peräisin huumausainerikollisuudesta, Suomessa valtaosa tulee talousrikollisuudesta. Rahanpesijälle on ensiarvoisen tärkeää saada rikoksella hankkimansa rahat taloudelliseen kiertoon siten, että ne näyttävät tulevan laillisesta lähteestä. Rahanpesussa hyödynnetään usein yksityisiä elinkeinonharjoittajia.” (Poliisi 2019b.)

”Yritystoiminta on rikollisjärjestöille tehokas tapa sekä tukea rikollista toimintaa ja hankkia vaikutusvaltaa. Järjestäytyneen rikollisuuden ilmeisimmät vaikutukset liittyvät jengiytymiseen ja jengiläisten toteuttamaan väkivaltaiseen rikollispiirien kurinpitoon ja velanperintään. Kyse on väkivallasta, jonka tarkoituksena on varmistaa ennen kaikkea rikollisen toiminnan ja sen tuottojen jatkuvuus; joskus väkivallan aiheena voi olla kunniakysymys tai muu erimielisyys. Tällainen väkivalta tai väkivallan uhka lisää kokonaisrikollisuutta. Sitä kohdistuu ennen kaikkea eri rooleissa toimiviin rikoksentehtäjiin ja heidän lähipiiriinsä. Lainkuuliaisetkin kansalaiset voivat joutua väkivallan kohteeksi esimerkiksi ostaessaan tuotteita tai palveluja rikollisten hallitsemilta yrityksiltä tai joutuessaan ristiriitatilanteeseen rikollisten kanssa.” (Poliisi 2019a.)

”Ulkomaalaisten liikkuvien rikollisryhmien tekemät omaisuus- ja petosrikokset ovat vakiintuneet osaksi Suomessa toteutettavaa rikollisuutta. Suuri osa Suomessa käyvistä, varkaus- ja petosrikoksia tekevistä rikollisista toimii muissakin EU-maissa. Suuria omaisuusvahinkoja aiheuttava rikoksentehtäjä ei kuitenkaan välttämättä edes käy maassa: tietoverkon viestintämahdollisuuksia hyödyntävä suunnitelmallinen petosrikollisuus on kasvava uhka sekä kansalaisille että yrityksille. Kansalaisiin kohdistuvan petosrikollisuuden tekijät hyödyntävät ihmisten hyväuskoisuutta ja voivat huijata suuria summia esittäytymällä esimerkiksi tunnettuna yrityksenä, viranomaisena tai ystävänä.” (Poliisi 2019a.)

Lisätietoa harmaan talouden torjunnasta saat viranomaisten ylläpitämältä sivustolta

<https://www.vero.fi/harmaa-talous-rikollisuus/>

LÄHTEET

Yle. 29.3.2019. Poliisi huolissaan: Suomessa on 800 rikollisjengien jäsentä – ulkomailta tulee uusia ryhmiä ja rikollisuus lisääntyy. Viitattu 26.6.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10712192>

Oikeusministeriö. 2017. Petosrikollisuus ja sen ehkäisy, rikosentorjuntakatsaus 2017. Viitattu 26.6.2019. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160395>

Poliisi. 2019a. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta – Käsikirja. Viitattu 26.6.2019. https://www.poliisi.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/polisenaxwwwstructure/79346_JR-kasikirja_netiversio.pdf?bbe1899d20b4d688

Poliisi. 2019b. Rahanpesun torjunta. Viitattu 15.7.2019. <https://www.poliisi.fi/rahanpesu>

Kuva 1: Neljä tapaa käyttää yrityksiä hyväksi petosrikollisuudessa (Lähde: www.vero.fi)